

Thực trạng sử dụng rượu bia của nam giới trong độ tuổi 15 - 60 tại xã Ninh Hiệp - huyện Gia Lâm - thành phố Hà Nội năm 2014

Nguyễn Hiền Vương¹, Phạm Việt Cường¹

Đây là nghiên cứu mô tả cắt ngang với cỡ mẫu 272 người là nam giới trong độ tuổi 15-60 được lựa chọn theo phương pháp ngẫu nhiên hệ thống. Nghiên cứu nhằm mô tả thực trạng sử dụng rượu bia của nam giới trong độ tuổi 15-60 tại xã Ninh Hiệp, huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội. Thời gian thực hiện nghiên cứu từ tháng 11/2013 đến tháng 5/2014.

Kết quả nghiên cứu cho thấy, tỷ lệ đã từng uống hết 1 đơn vị rượu trong nhóm nam giới 15-60 trên địa bàn xã Ninh Hiệp là 90,8%. Tỷ lệ sử dụng rượu bia trong vòng 1 năm trở lại đây là 87,1% và 1 tuần trở lại đây là 66,9%. Tỷ lệ phụ thuộc rượu bia: 3,0%. Tuổi trung bình bắt đầu uống rượu bia là $17,9 \pm 2,7$. Có tới 26,4% nam giới uống rượu bia hàng ngày. Lượng rượu bia uống trung bình trong 1 ngày là $3,4 \pm 3,37$ đơn vị rượu chuẩn. Rượu tự nấu/bia sản xuất thủ công là loại đồ uống phổ biến nhất (67,3%). Phân lớn những người sử dụng rượu bia thường uống ngay tại nhà: 61,1%. Và thường là uống với bạn bè/dồng nghiệp: 63,3%.

Nghiên cứu góp phần cung cấp thêm các bằng chứng về thực trạng sử dụng rượu bia của nam giới ở Việt nam. Các kết quả có thể dùng để hỗ trợ cho việc đưa ra các chính sách giúp cho việc giảm thiểu tác hại của rượu bia tại địa phương.

Từ khóa: rượu bia, uống rượu bia, lạm dụng rượu bia.

Current situation of alcohol use among 15 - 60 year-old males in Ninh Hiep commune - Gia Lam district - Ha Noi city 2014

Nguyen Hien Vuong¹, Pham Viet Cuong¹

This is a descriptive cross-sectional study employing quantitative and qualitative methods to aim at describing the current status of alcohol use among men aged 15-60 in Ninh Hiep commune, Gia Lam district, Ha Noi city. A sample of 272 males aged 15-60 in Ninh Hiep commune were selected using systematic random sampling method. The study was carried out from November 2013 to May 2014.

The study results show that there was a high proportion of males aged 15-60 years with alcohol use. The proportion of men using alcohol within the past 1 year was 87.1% and within last week was

66.9%. Three percents (3%) of males were identified as alcoholic dependence. The average age of those who started alcohol drinking was 17.9 ± 2.72 . About 26% of males drink alcohol daily. The average alcohol intake per day was 3-4 standard units of alcohol. Home-made spirits/draught beer are the most popular alcoholic drinks (67.3%). Most people usually consume alcohol at home: 61.1% or usually drink with friends /workmates: 63.3%.

The study contributes to provision of more evidence on the actual use of alcohol as well as supporting information for alcohol related policy making process, thus helps to reduce the harmfulness of alcohol locally.

Key word: alcohol, alcohol use, alcohol abuse

Tác giả:

1. Trung tâm NCCS và PC Chấn thương, Trường Đại học Y tế Công Cộng

1. Đặt vấn đề

Rượu bia đã từ lâu trở thành đồ uống hết sức quen thuộc trong đời sống của con người của nhiều nước trên thế giới, trong đó có Việt Nam. Tuy nhiên, việc sử dụng rượu bia (SDRB) không hợp lý gây ra những tác hại nghiêm trọng đối với sức khỏe thể chất, sức khỏe tinh thần cũng như những hệ lụy về mặt xã hội.

Trên thế giới, SDRB và các vấn đề liên quan đến rượu bia khác nhau giữa các nước, nhưng gánh nặng bệnh tật và tử vong là vấn đề quan trọng trong hầu hết các nước. Nhiều nghiên cứu đã kết luận có mối liên quan giữa SDRB quá mức với hơn 60 bệnh khác nhau [13] [14].

Việt nam cũng là một quốc gia có mức độ gia tăng về sử dụng rượu bia nhanh trên thế giới. Hàng năm lượng chúng ta tiêu thụ khoảng 3 tỷ lít bia và trên 60 triệu lít rượu. Điều tra quốc gia về sức khỏe của Vị thành niên và thanh niên Việt Nam lần thứ 2 (SAVY 2) năm 2010 cũng cho thấy có 80% nam thanh thiếu niên SDRB, tỷ lệ này ở SAVY 1 là 69%. Các thanh thiếu niên được hỏi cho biết khá dễ dàng tìm mua được rượu bia (98,6%) [1] [2]. Theo nghiên cứu của Viện Chiến lược và Chính sách y tế có 64% nam giới từ 15 tuổi trở lên có SDRB với mức uống trung bình 6,4 đơn vị rượu/ngày [4].

Việc tìm hiểu những thông tin liên quan đến SDRB sẽ cho chúng ta thấy bức tranh toàn diện hơn về tình hình SDRB trong cộng đồng và cụ thể trong

từng nhóm đối tượng. Nghiên cứu được thực hiện với mục tiêu xác định tỷ lệ sử dụng rượu bia của nam giới trong độ tuổi lao động tại xã Ninh Hiệp, huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội và tìm hiểu một số thông tin về hành vi sử dụng rượu bia của nhóm đối tượng này. Từ đó đưa ra một số khuyến nghị phù hợp góp phần giảm thiểu tác hại của rượu bia tại địa phương.

2. Phương pháp nghiên cứu

Đối tượng, địa điểm và thời gian nghiên cứu: Nam giới trong độ tuổi từ 15-60 tuổi, hiện đang sống tại địa bàn xã Ninh Hiệp, huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội - là một trong những làng nghề có thu nhập cao nhất miền Bắc. Thời gian từ tháng 11/2013 đến tháng 5/2014.

Thiết kế nghiên cứu: Nghiên cứu mô tả cắt ngang.

Cỡ mẫu và kỹ thuật chọn mẫu: Mẫu nghiên cứu gồm 280 người là nam giới từ 15-60 tuổi, hiện đang sinh sống trên địa bàn xã Ninh Hiệp theo công thức tính cỡ mẫu cho việc ước tính một tỷ lệ trong quần thể sau khi đã lấy thêm 15% đối tượng dự kiến không tiếp cận được:

$$n = Z_{1-\alpha/2}^2 \frac{p(1-p)}{d^2}$$

Trong đó n : Cỡ mẫu cần điều tra;

Z : là độ tin cậy lấy ở người xác suất $= 0,05$

$Z_{1-\alpha/2} = 1,96$; p : Tỷ lệ nam giới sử dụng rượu bia [4];

d : sai số chấp nhận, chọn $d = 0,06$.

Sử dụng phương pháp chọn mẫu ngẫu nhiên hệ thống dựa trên danh sách toàn bộ nam giới của xã, chọn được 280 trên tổng số 6.289 nam giới. Thực tế phỏng vấn được 272 người đưa vào nghiên cứu, 8 người không tiếp cận được do không có mặt tại địa phương vào thời điểm nghiên cứu hoặc điều tra viên đến nhà quá 3 lần mà không gặp.

Công cụ thu thập thông tin: Sử dụng bộ câu hỏi phỏng vấn cá nhân tại hộ gia đình đã được thiết kế từ trước và được tích hợp vào máy tính bảng sử dụng phần mềm ODK (Open Data Kit). Bộ câu hỏi được thiết kế với những nội dung nhằm phục vụ mục tiêu nghiên cứu.

Phương pháp phân tích và xử lý số liệu: Số liệu được xử lý, phân tích bằng phần mềm SPSS 16.0.

Khái niệm đơn vị rượu: Là một đơn vị đo lường dùng để quy đổi các loại bia, rượu với nhiều nồng độ khác nhau. Một đơn vị rượu được áp dụng trong nghiên cứu này tương đương với 10g rượu nguyên chất chứa trong dung dịch uống. Một đơn vị rượu sẽ bằng: 330ml bia 4%, 125ml vang nồng độ 11%, 75ml vang mạnh nồng độ 20%, 40ml rượu mạnh nồng độ 40% [6].

Thang đo dùng trong nghiên cứu: Tham khảo bộ công cụ AUDIT đã được chuẩn hóa cho Việt Nam gồm 10 câu hỏi trong bộ câu hỏi, tổng điểm của 10 câu hỏi là từ 0-40 điểm [7]:

* Điểm AUDIT từ 0-7: Sử dụng rượu bia với nguy cơ thấp.

* Điểm AUDIT từ 8-15: Sử dụng rượu bia ở mức có hại (Hazardous use of alcohol).

* Điểm AUDIT từ 16-19: Sử dụng rượu ở mức nguy hiểm (Harmful use of alcohol).

* Điểm AUDIT từ 20-40: Phụ thuộc rượu bia.

Biến số nghiên cứu: Nhóm biến số về thông tin chung của đối tượng nghiên cứu (Tuổi, nghề nghiệp, trình độ học vấn, tình trạng hôn nhân); Nhóm biến số về thực trạng sử dụng rượu bia của đối tượng nghiên cứu (Đã từng uống rượu bia, tuổi lần đầu uống rượu bia, tần suất uống, mức độ uống, thời điểm uống, loại rượu bia hay uống...).

3. Kết quả

3.1. Thông tin chung

Số người tham gia vào nghiên cứu là 272 người, trong đó nhóm tuổi 25-34 tuổi là chiếm tỷ lệ nhiều nhất (31,6%), nhóm tuổi 55-60 chiếm tỷ

lệ ít nhất (8,5%). Tuổi nhỏ nhất tham gia vào nghiên cứu là 16 tuổi, lớn nhất là 60 tuổi. Có tới gần 3/4 số người tham gia vào nghiên cứu đã lập gia đình (74,6%). Chủ yếu mọi người có trình độ học vấn trung học cơ sở (40,1%) hoặc trung học phổ thông (41,2%). Hơn 1/2 số người tham gia nghiên cứu làm nghề buôn bán/kinh doanh (54,7%), số người không có nghề/thất nghiệp cũng chiếm tỷ lệ khá nhiều tới 11,8%.

3.2. Đặc điểm sử dụng rượu bia của đối tượng nghiên cứu theo nhóm tuổi, nghề nghiệp và trình độ học vấn

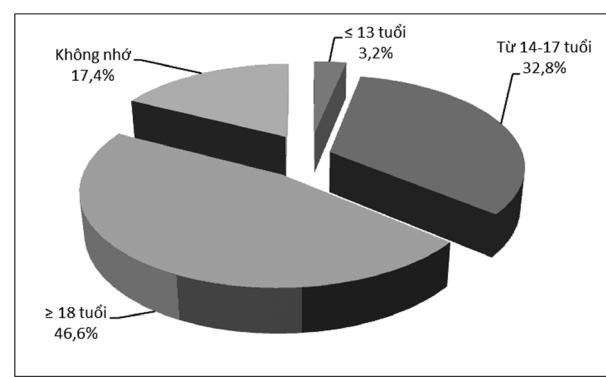
Bảng 3.1. Tỷ lệ sử dụng rượu bia

	Đã từng uống		1 năm qua		1 tuần qua	
	n	%	n	%	n	%
Có	247	90,8	237	87,1	182	66,9
Không	25	9,2	35	12,9	90	33,1
Tổng	272	100,0	272	100,0	272	100,0

Nghiên cứu cho thấy có tới gần 91% nam giới trong độ tuổi lao động của xã Ninh Hiệp đã từng uống hết 1 đơn vị rượu và 87,1% có uống rượu bia trong vòng 1 năm qua. 66,9% có sử dụng rượu bia trong 1 tuần vừa qua.

Bảng 3.2. Sử dụng rượu bia theo nhóm tuổi

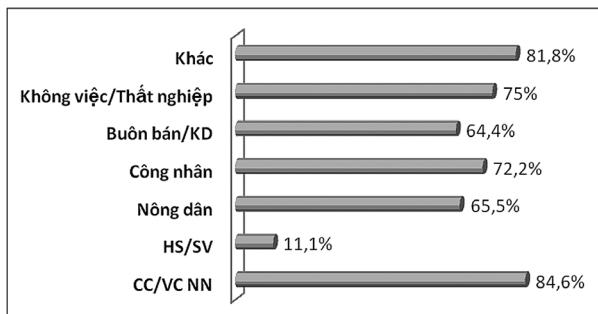
	15-24		25-34		35-44		45-54		≥ 55		Tổng	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Có	20	39,2	63	73,3	46	73,0	36	73,5	17	73,9	182	66,9
Không	31	60,8	23	26,7	17	27,0	13	26,5	6	26,1	90	33,1
Tổng	51	100	86	100	63	100	49	100	23	100	272	100

Biểu đồ 3.1. Tuổi lần đầu uống rượu bia của đối tượng nghiên cứu

Trên 70% đối tượng ở lứa tuổi từ 25 trở lên đều có uống rượu bia trong 1 tuần vừa qua tại thời điểm nghiên cứu. 39,2% ở lứa tuổi 15-24 tuổi có uống rượu bia trong 1 tuần vừa qua.

Tuổi lần đầu uống rượu bia: Trong nghiên cứu này 46,6% đã cho rằng họ uống rượu bia lần đầu tiên vào năm 18 tuổi. Tuổi nhỏ nhất uống rượu bia là 7 tuổi và tuổi lớn nhất là 30 tuổi. Tuổi trung bình bắt đầu uống rượu bia là $17,8 \pm 2,72$.

Biểu đồ 3.2. Tỷ lệ sử dụng rượu bia theo nghề nghiệp

Công chức/ Viên chức Nhà nước, những người không việc/ thất nghiệp và những người làm công việc khác (Xe ôm, nghề tự do) có tỷ lệ sử dụng rượu bia tại thời điểm nghiên cứu cao nhất lần lượt là: 84,6%, 75% và 81,8%. Học sinh/ sinh viên có uống rượu bia trong tuần vừa qua là 11,1%.

Bảng 3.3. Sử dụng rượu bia theo trình độ học vấn

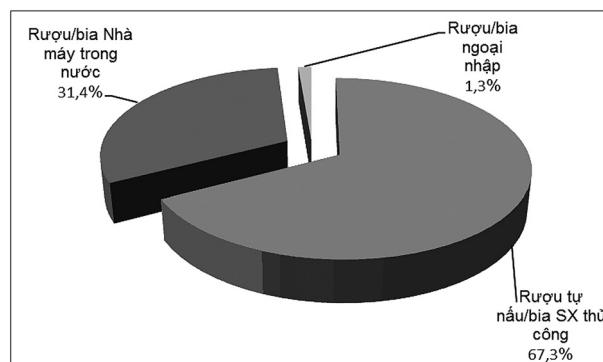
	≤ Cấp I		Cấp II		Cấp III		Trên cấp III		Tổng	
	n	%	n	%	N	%	n	%	n	%
Có	8	66,7	78	71,6	66	58,9	30	76,9	182	66,9
Không	4	33,3	31	28,4	46	41,1	9	23,1	90	33,1
Tổng	12	100	109	100	112	100	39	100	272	100

Nhóm có học trình độ học vấn trên THPT có tỷ lệ uống rượu bia trong tuần vừa qua cao nhất (76,9%). Và nhóm thấp nhất là nhóm có trình độ học vấn THPT (58,9%)

3.3. Bối cảnh sử dụng rượu bia của đối tượng nghiên cứu

Loại rượu bia thường sử dụng

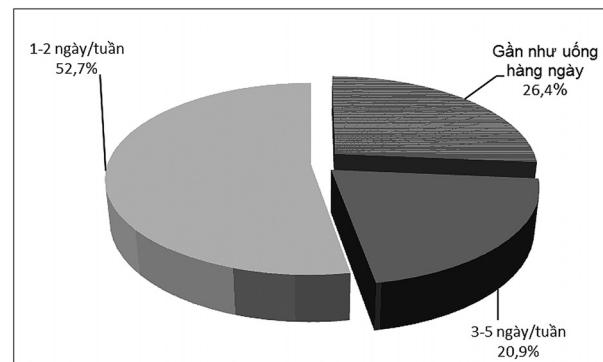
64,2% thích uống loại rượu tự nấu/bia sản xuất thủ công và hay uống loại này. 31,4% thích uống rượu/bia sản xuất bởi nhà máy trong nước và hay uống loại này. 1,3% thích uống rượu/bia ngoại nhập và sử dụng loại rượu bia này.

Biểu đồ 3.3. Loại rượu bia hay uống

Tần suất, mức độ và cảm giác sau khi sử dụng rượu bia

Có tới 52,7% số người trả lời uống với tần suất 1-2 ngày/tuần và 20,9% số người uống với tần suất 3-5 ngày/tuần.

Biểu đồ 3.3. Tần suất uống rượu bia của đối tượng nghiên cứu trong tuần

Ở nghiên cứu này mức độ uống trung bình trong 1 ngày là $3,4 \pm 3,37$ đơn vị rượu/người/ngày. 55,9% có say rượu bia trong vòng 1 năm trở lại đây. Số lần say trung bình trong 1 năm là $4,15 \pm 3,57$. Kết quả nghiên cứu cũng cho thấy có 4 mức độ nguy cơ do rượu bia gây ra cho đối tượng nghiên cứu:

- **Mức độ I:** 66,6% số người sử dụng rượu với nguy cơ thấp (Điểm AUDIT từ 0-7).

- **Mức độ II:** 27,4% sử dụng rượu bia vượt quá ngưỡng nguy cơ thấp (Điểm AUDIT từ 8-15).

- **Mức độ III:** 3% sử dụng rượu bia 1 cách nguy hiểm/độc hại (harmful/ hazardous drinking) (Điểm AUDIT từ 16-19).

Mức độ IV: 3% có biểu hiện của hội chứng phụ thuộc rượu (nghiện rượu) (Điểm AUDIT ≥ 20).

Có 55,5% cảm thấy bình thường sau mỗi lần uống ở mức trung bình thường uống. 23,6% cảm thấy hưng phấn, sảng khoái hơn. 17,9% cảm thấy nhức đầu, mệt mỏi, ức chế, trì trệ...sau khi uống.

Thời gian, địa điểm và người cùng sử dụng rượu bia

79,1% thường uống rượu bia vào buổi chiều/tối; 19,2% số người có uống rượu bia vào buổi trưa. 81,7% số người trả lời không uống rượu bia nhiều hơn vào những ngày cuối tuần.

61,1% hay uống rượu bia tại nhà; 54,1% uống rượu bia tại nhà hàng, quán bia, quán nhậu, quán café; 45,4% uống tại lễ hội, tiệc mừng, đám tang, giỗ; 0,9% uống tại nơi làm việc; 3,9% uống tại các trường học, câu lạc bộ, hội họp nhóm.

63,3% thường uống rượu bia với bạn bè/đồng nghiệp và 24,5% uống 1 mình thường là trong bữa cơm.

4. Bàn luận

Nghiên cứu cho thấy có tới gần 91% nam giới trong độ tuổi lao động của xã Ninh Hiệp đã từng uống hết 1 đơn vị rượu. Kết quả này cũng tương tự kết quả nghiên cứu thực trạng sử dụng rượu bia của nam giới và những yếu tố liên quan đến lạm dụng rượu bia tại xã Việt Đoàn, huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh - 92,5%. Có tới 87,1% số người trả lời có uống rượu bia trong vòng 1 năm qua. Tỷ lệ này cũng tương tự như tỷ lệ 85% nam giới ở khu vực Tây Thái Bình Dương có uống rượu trong vòng 1 năm trở lại đây [9]. Hơn 2/3 số đối tượng nghiên cứu (66,9%) có sử dụng rượu bia trong 1 tuần vừa qua. Kết quả này cũng tương tự với tỷ lệ 64% nam giới có uống rượu bia tại thời điểm nghiên cứu của Viện chiến lược và Chính sách Y tế về tình hình lạm dụng rượu bia tiến hành tại 7 tỉnh của Việt Nam [4].

Tuổi trung bình bắt đầu uống rượu bia là $17,4 \pm 2,72$. So với trên Thế giới tuổi bắt đầu uống rượu bia trong nghiên cứu này cao hơn. Tại châu Âu, Trung tâm nghiên cứu về hành vi uống rượu ở lứa tuổi học sinh tiến hành điều tra 4 năm/lần ở 35 quốc gia trong khu vực cho kết quả nam thanh niên lần đầu tiên uống rượu bia ở lứa tuổi 13,6 [11,12]. Tại Mỹ, tuổi bắt đầu uống rượu bia là 13,1 tuổi mặc dù tuổi được phép uống rượu bia theo Luật pháp là từ 18-21 tuổi tùy theo từng bang [9]. Và đặc biệt tại một số quốc gia đang phát triển ở khu vực Nam Mỹ như Brazil, tuổi bắt đầu sử dụng rượu bia rất thấp: 10,1 tuổi [8]. Còn ở Việt Nam, tuổi lần đầu sử dụng rượu

bia trong nghiên cứu này tương đương với kết quả trong Điều tra y tế quốc gia, trong số nam giới từ 15 tuổi trở lên có uống rượu bia ít nhất 1 lần/tuần có hơn 1/3 đã bắt đầu uống rượu bia từ trước 20 tuổi [3].

Nghiên cứu này cũng chỉ ra rằng phần lớn những người uống rượu bia thường uống với tần suất 1-2 ngày/tuần và 20,9% số người uống với tần suất 3-5 ngày/tuần. Kết quả này cũng tương ứng với tình hình sử dụng rượu bia của các nước trên thế giới, như tại Scotland 29% nam giới ở lứa tuổi 65-74 uống rượu trên 5 lần/tuần, trong khi tỷ lệ này trong nhóm 16-24 tuổi chỉ có 9% [8].

Việc sử dụng rượu bia của đối tượng nghiên cứu còn được thể hiện qua mức uống trung bình theo ngày và theo tuần. Ở nghiên cứu này mức độ uống trung bình trong 1 ngày là $3,4 \pm 3,37$ đơn vị rượu/người/ngày. Mức uống này cao hơn so với khuyến cáo của Tổ chức y tế thế giới (không quá 3 đơn vị rượu/ngày) và cao hơn so với tiêu chí sử dụng rượu bia trong nghiên cứu của Kim Bảo Giang về sử dụng rượu bia tại huyện Ba Vì, tỉnh Hà Tây cũ (2,4 đơn vị rượu/ngày) [7]. So với kết quả nghiên cứu tình hình lạm dụng rượu bia tại 7 tỉnh nước ta của Viện chiến lược và Chính sách y tế, mức sử dụng rượu bia của đối tượng nghiên cứu trong nghiên cứu này thấp hơn (3,4 so với 6,4 đơn vị rượu/ngày). Mức độ sử dụng rượu bia theo tuần của nghiên cứu này cũng thấp hơn so với kết quả nghiên cứu của Viện chiến lược và Chính sách Y tế (9,5 so với 26,1 đơn vị rượu/tuần) [4].

Tỷ lệ phụ thuộc rượu bia ở nghiên cứu này thấp hơn so với nghiên cứu tại huyện Ba Vì (3% so với 10%) [7]. Sự khác biệt này có thể do địa bàn nghiên cứu, nghiên cứu của Kim Bảo Giang tiến hành tại huyện Ba Vì, là một huyện thuộc vùng bán sơn địa, kinh tế nông nghiệp là chủ yếu, trên địa bàn huyện có các dân tộc Mường, Dao sinh sống. Theo nhận định của Điều tra y tế quốc gia người dân tộc thuộc vùng miền núi uống rượu bia nhiều hơn đồng bằng [3]. Còn nghiên cứu này tiến hành trên phạm vi 1 xã vùng ven ngoại thành Hà Nội với đặc thù cơ cấu kinh tế đang chuyển dịch mãnh mẽ, cơ cấu ngành nông nghiệp chỉ còn lại rất ít (3,2%) [5]. Chính vì thế mà tỷ lệ phụ thuộc rượu bia của nam giới ở nghiên cứu này thấp hơn nghiên cứu tại huyện Ba Vì.

Phần lớn người trả lời (79,1%) thường uống rượu bia vào buổi chiều/tối. 19,2% số người có uống rượu bia vào buổi trưa. Tỷ lệ thường xuyên uống rượu bia tại nhà trong nghiên cứu này cao hơn so với tỷ lệ

trong nghiên cứu của Viện chiến lược và Chính sách Y tế (61,1% so với 55,5%) [4]. Bên cạnh đó số người uống rượu bia tại các nhà hàng/quán bia/quán nhậu/quán café chiếm tỷ lệ khá nhiều 54,1%, điều này là do số người làm nghề buôn bán/kinh doanh trên địa bàn xã chiếm tỷ lệ nhiều (54,7%), nhu cầu giao lưu xã hội lớn. Uống rượu bia tại các lễ hội, đám tang, đám giỗ, tiệc mừng...cũng chiếm tỷ lệ tương đối cao (45,4%) nói lên hiện tượng uống rượu bia phổ biến tại các hoạt động mang tính chất cộng đồng.

Phần đông người trả lời thường uống rượu bia với bạn bè/dòng nghiệp (63,3%). Như vậy chúng ta thấy bạn bè/dòng nghiệp đóng vai trò quan trọng trong việc sử dụng rượu bia của đối tượng nghiên cứu. Kết quả này cũng tương tự với kết quả điều tra y tế quốc gia: 90% người sử dụng rượu bia có ảnh hưởng từ gia đình và bạn bè [3].

Cũng tương tự như kết quả mà một số nghiên cứu về sử dụng rượu bia khác, rượu mà người dân thường uống là loại rượu tự nấu/rượu trắng. Có thể thấy rượu nấu thủ công vừa là loại rượu ưa thích vừa là thói quen tiêu dùng của số đông những người sử dụng rượu bia tại các địa phương. Tỷ lệ người sử dụng rượu trắng tự nấu/bia sản xuất thủ công trong nghiên cứu này là 67,3% vẫn chiếm tỷ lệ nhiều nhất, tuy nhiên lại thấp hơn so với kết quả trong nghiên cứu của Viện chiến lược và Chính sách y tế (95,7%) [4]. Hơn nữa rượu trắng tự nấu/bia sản xuất thủ công (bia cỏ) có giá thành rẻ và luôn luôn có thể mua một cách dễ dàng ở mọi nơi, mọi lúc.

Tỷ lệ sử dụng rượu bia có sự chênh lệch giữa các nhóm nghề. Công chức/viên chức Nhà nước, những người không việc/thất nghiệp và những người làm

công việc khác (xe ôm, nghề tự do) là những nghề có tỷ lệ sử dụng rượu bia tại thời điểm nghiên cứu cao nhất, lần lượt là: 84,6%, 75% và 81,8%. Sự khác biệt về tỷ lệ sử dụng rượu bia giữa các nhóm nghề là có ý nghĩa thống kê với $\chi^2 = 18,3$ và $p < 0,05$. Kết quả này khác với kết quả nghiên cứu của Viện chiến lược và Chính sách y tế: Nhóm cán bộ Nhà nước có tỷ lệ sử dụng rượu bia nhiều hơn so với nhóm nông dân và nghề khác (49% so với 35% và 20%) [4]. Số người là cán bộ, công chức/viên chức Nhà nước chiếm tỷ lệ rất nhỏ (4,8%) trong tổng số đối tượng tham gia nghiên cứu, nên kết quả có thể chưa phản ánh chính xác thực trạng sử dụng rượu bia ở nhóm nghề này.

Rất đáng chú ý là có tới 11,1% là học sinh/ sinh viên sử dụng rượu bia trong tuần qua. Tỷ lệ này cao hơn nhiều so với trong nghiên cứu của Viện chiến lược và chính sách y tế (11,1% so với 0,25%) [4].

Mặc dù kết quả của nghiên cứu không thể khái quát được cho toàn bộ nam giới nhưng đây cũng là các bằng chứng đóng góp thêm cho chúng ta thấy việc sử dụng rượu bia, lạm dụng rượu bia hiện nay là đáng báo động. Dựa trên các kết quả phân tích trong nghiên cứu chúng ta thấy cần xây dựng chương trình hành động phòng chống tác hại của rượu bia trong cộng đồng, chú ý đến phân loại nhóm nguy cơ cho các đối tượng để có phương hướng xử lý đối với từng nhóm. Tăng cường truyền thông về phòng chống tác hại của rượu bia: Hạn chế sử dụng rượu bia, giảm lượng uống. Dưa nội dung phòng ngừa tác hại rượu bia vào trong chương trình giảng dạy của các nhà trường ở các cấp học phổ thông, góp phần trang bị kiến thức cho học sinh về tác hại của rượu bia.

Tài liệu tham khảo

Tiếng Việt

1. Bộ Y tế, Tổng cục Dân số - Kế hoạch hóa gia đình và UNFPA (2010). Điều tra Quốc gia về Vị thành niên và Thanh niên Việt Nam lần thứ 2. Nhà xuất bản Thống kê, Hà Nội.
2. Bộ Y tế, Tổng cục Thống kê và UNICEF (2005). Điều tra Quốc gia về Vị thành niên và Thanh niên Việt Nam lần thứ nhất. Nhà xuất bản Thống kê, Hà Nội.
3. Bộ Y tế và Nhà xuất bản Y học Tổng cục thống kê (2003). Báo cáo điều tra y tế quốc gia 2001-2002. Nhà xuất bản Y học, Hà Nội.
4. Đàm Viết Cương và Vũ Minh Hạnh (2006). Đánh giá tình hình lạm dụng rượu bia tại Việt Nam. Báo cáo nghiên cứu khoa học, Viện chiến lược và chính sách y tế.
5. Xã Ninh Hiệp. truy cập ngày 21/11/2013, tại trang web http://gialam.gov.vn/portal_gialam/News-details/153/619/Xa-Ninh-Hiep.htm.

Tiếng Anh

6. International Center for Alcohol Policies (ICAP) (2003), Module 20 - Standard Drinks, ICAP Report, Washington.
7. Kim Giang Bao (2006). Assessing health problems - Self-reported illness, mental distress and alcohol problems in

rural district in Vietnam. Thesis for doctoral degree. Karolinska Institutet, Sweden.

8. NHS National Services Scotland và ISD Scotland Publications (2011). Alcohol Statistics Scotland 2011. Edinburgh, Scotland.
9. WEBB P. M. CHARLES et al. (2005). "Epidemiology of heavy alcohol use in ukraine: findings from the world mental health survey". *Alcohol & Alcoholism*. 40(4). tr. 327-335.
10. World Health Organization (2004). Global Status Report: Alcohol Policy. Department of Mental Health and Substance Abuse Geneva, Switzerland.
11. World Health Organization Regional Office for Europe (2005). Report on alcohol in the WHO European Region. Bucharest, Romania.
12. World Health Organization Regional Office for Europe (2012). Alcohol in the European Union - Consumption, harm and policy approaches. Copenhagen, Denmark.
13. World Health Organization Regional Office for Europe (2013). Status Report on Alcohol and Health in 35 European Countries 2013. Copenhagen, Denmark.
14. World Health Organization (2005). Public health problems caused by harmful use of alcohol. Report by the Secretariat of fifty-eighth World Health Assembly A58/18 Provisional agenda item 13.14. Geneva, Switzerland.